

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME
DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voortgangsrapportage van het geïntegreerd planningsproces voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “Rond Ronse”

Samenvatting

Het geïntegreerde planningsproces Rond Ronse heeft twee hoofddoelstellingen: het oplossen van de regionale mobiliteitsproblematiek en het creëren van maatschappelijke meerwaarden door de verbetering van de ruimtelijke structuur rond Ronse.

Met deze mededeling wordt een stand van zaken gegeven van het geïntegreerd planningsproces voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “Rond Ronse”.

Niettegenstaande de begeleidende onderzoeken in het verdere proces nog worden voortgezet, stelt het planteam dat de onderzoeken op dit moment voldoende ver gevorderd zijn om een doorblik te geven naar het op te maken voorontwerp GRUP. Op basis van het tot op heden gevoerde onderzoek zal verder gewerkt worden naar een concreet voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan op basis van het plusalternatief G4 (centrale boortunnel) en het uitgewerkt scenario Natura 2000-doelen, in functie van de organisatie van een plenaire vergadering.

Na de plenaire vergadering over het voorontwerp van GRUP zal het planteam, rekening houdende met de adviezen en de verdere onderzoeken, een ontwerp van GRUP opmaken en voorleggen aan de Vlaamse Regering met het oog op een voorlopige vaststelling.

1. SITUERING

Op 14 juli 2017 besliste de Vlaamse Regering tot de herneming van het planningsproces GRUP Missing Link te Ronse, dit nadat de Raad van State in zijn arrest van 30 juni 2016 het GRUP “Missing Link N60 te Ronse” vernietigde (VR 2017 1407 DOC.0811). Daarin werd De Werkvennootschap als initiatiefnemer aangeduid om het geïntegreerd planningsproces op te starten in samenwerking met het Agentschap Wegen en Verkeer. Samen met het departement Omgeving (inclusief team MER) vormden zij het initiële planteam.

De Vlaamse Regering keurde op 17 mei 2019 de startnota voor het geïntegreerd planningsproces voor het GRUP “Rond Ronse” goed (VR 2019 1705 DOC.0757).

Voor wat betreft de open ruimte zijn onder meer volgende beslissingen en besluiten van belang:

- Beslissing van de Vlaamse Regering van 8 mei 2009 over de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur in de regio Vlaamse Ardennen waarbij beslist is tot de opmaak van gewestelijke ruimtelijk uitvoeringsplannen voor o.a. de gebieden Koppenberg tot Hoogberg (actie 57), Kluisbos (actie 58), Waaienberg, Paterberg en Feelbos (actie 59), Heinsdal tot Hotondberg (actie 60), omgeving Bois Joly-Hoger Lucht (actie 61) en het Muziekboscomplex (actie 68)
- Besluit van de Vlaamse Regering van 23 april 2014 tot aanwijzing van de speciale beschermingszone ‘BE23000007 Bossen van de Vlaamse Ardennen en andere Zuidvlaamse bossen’ en tot definitieve vaststelling van de bijhorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten
- Ministerieel besluit van 12 mei 2010 tot definitieve aanduiding van de ankerplaats ‘Vlaamse Ardennen van Koppenberg tot Kluisbergen’ te Kluisbergen, Maarkedal, Oudenaarde en Ronse’.
- Ministerieel besluit van 1 december 2021 tot vaststelling van het gebied ‘Muziekbos-Koekamerbos’ in de landschapsatlas

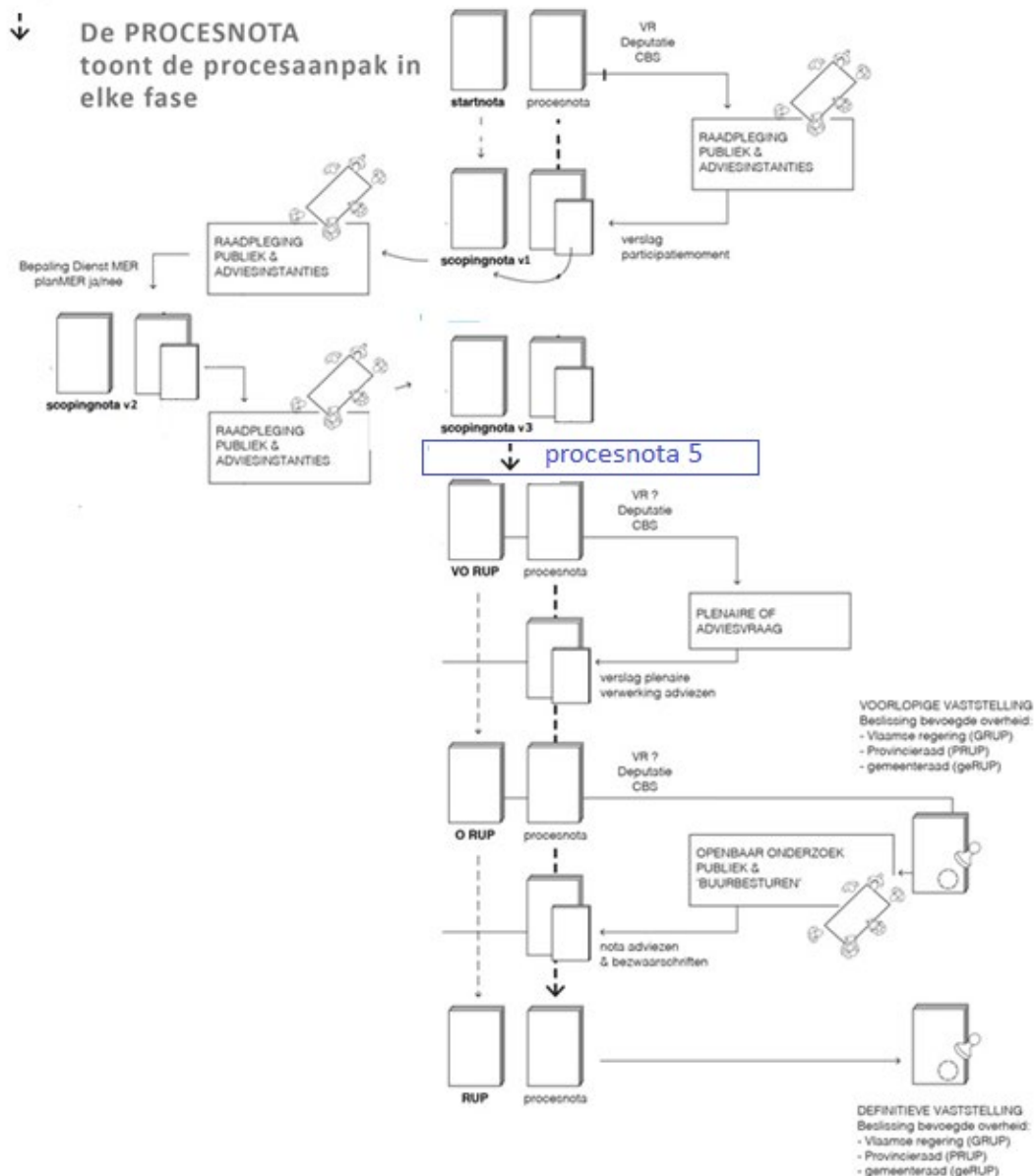
De procesnota (en alle procesdocumenten) zijn terug te vinden op de projectwebsite <https://www.rondronse.be/procesdocumenten>.

2. STAND VAN ZAKEN VAN HET GEÏNTEGREERD PLANPROCES

Bij een geïntegreerd planproces verlopen het planproces voor de ruimtelijke uitvoeringsplanning enerzijds, en de milieubeoordeling en andere effectbeoordelingen anderzijds, geïntegreerd. Op die manier worden planproces en effectbeoordelingen maximaal op elkaar afgestemd. Een intensief participatietraject maakt volwaardig deel uit van het planproces. Het geïntegreerd planproces kent 5 fases: de opstartfase, de scopingfase, de ontwerp planvormingsfase, de planvormingsfase en de goedkeuringsfase.

In elke fase van het proces wordt de procesnota geactualiseerd. Naarmate het proces vordert, rapporteert de procesnota ook over de reeds gezette processtappen. In bijlage 2 bij deze mededeling is procesnota 5 gevoegd.

De inspraakperiode op de startnota liep van 4/6/2019 tot 2/8/2019. De resultaten van de inspraak- en adviesperiode zijn, met bijkomende ontwerp- en onderzoeksresultaten, verwerkt in scopingnota1. De scopingnota1 werd ook ter inspraak en advies gebracht in de periode van 9/06/2020 tot en met 7/8/2020. De resultaten zijn samen met bijkomend ontwerp- en onderzoekswerk gebundeld in scopingnota2. Deze werd ter inspraak gelegd van 12/01/2021 t.e.m. 13/03/2021. De verwerking van de inspraak op scopingnota 2 werd gebundeld in scopingnota3. De scopingfase is daarmee afgerond.

Op dit moment is de ontwerp planvormingsfase lopende. In deze fase staat het planteam in voor de uitwerking van het voorontwerp van RUP en zorgen de MER-deskundigen voor de effectbeoordelingen. Het plan wordt verder uitgewerkt samen met de effectbeoordelingen en de andere relevant geachte onderzoeken. Alternatieven worden in deze fase onderzocht op hun ruimtelijke en andere effecten en op de doelstellingen van het plan.

De ontwerp planvormingsfase mondt uit in een voorontwerp van GRUP dat aan een plenaire vergadering wordt voorgelegd. Deze vergadering dient om het voorontwerp GRUP, waarbij de resultaten van de uitgevoerde effectenbeoordelingen mee zijn opgenomen, te bespreken met de adviesinstanties. Indien daartoe noodzaak zou bestaan, kan het planteam tijdens deze fase de scopingnota wijzigen. Elke eventuele nieuwe versie zal openbaar geraadpleegd kunnen worden.

Vermits de ontwerp planvormingsfase tot doel heeft een inhoudelijk gedragen voorstel van het GRUP op te maken, acht het planteam het belangrijk om met voorliggende mededeling een stand van zaken van het gevoerde proces en de tussentijdse resultaten van de gevoerde onderzoeken en van het participatietraject te geven. Niettegenstaande de begeleidende onderzoeken in het

verdere proces nog worden voortgezet, stelt het planteam dat de onderzoeken op dit moment voldoende ver gevorderd zijn om een doorblik te geven naar het op te maken voorontwerp GRUP. Dit belet niet dat de conclusies uit de huidige stand van zaken van de onderzoeken kunnen worden bijgesteld in het licht van verdere resultaten van de onderzoeken die nog volgen in de aanloop naar de verdere besluitvorming, waaronder de voorlopige vaststelling van het ontwerp GRUP Rond Ronse.

Na de plenaire vergadering over het voorontwerp van GRUP zal het planteam, rekening houdende met de adviezen en de verdere onderzoeken, een ontwerp van GRUP opmaken en voorleggen aan de Vlaamse Regering met het oog op een voorlopige vaststelling.

A. DOORLOPEN PROCESSTAPPEN

A1. START- EN SCOPINGFASE: PLANDOELSTELLINGEN

In het kader van dit geïntegreerde planningsproces heeft de Vlaamse Regering op 17 mei 2019 de startnota goedgekeurd (VR 2019 1705 DOC.0757), waarna deze startnota in overeenstemming met de geldende wetgeving aan inspraak werd onderworpen. De plandoelstellingen zoals geformuleerd in deze startnota werden in mei 2020 in de eerste scopingnota verfijnd en opnieuw voorgelegd aan het brede publiek en aan de adviesverlenende instanties. Op basis van de inspraak werd in het najaar 2020 een tweede scopingnota opgesteld en aan inspraak onderworpen, met daarin de volgende dubbele verfijnde plandoelstelling:

- Oplossen van de regionale mobiliteitsproblematiek, met de realisatie van een verkeerskundig en ruimtelijk kwalitatieve bovenlokale verbinding, de verbetering van de lokale verkeerssituatie in Ronse ifv leefbaarheid en veiligheid en het verbeteren van de multimodaliteit. Deze doelstelling slaat derhalve op het uitvoering geven van de selectie van de N60 als primaire weg I in het RSV, in combinatie met het aanpakken van de lokale verkeerssituatie.
- Creëren van maatschappelijke meerwaarden door verbetering van de ruimtelijke structuur rond Ronse, met de bescherming en het herstel van de natuur, het verhogen van de landschappelijke kwaliteit van de Vlaamse Ardennen, een verhoogde kwaliteit van de stedelijke rand en het bieden van een toekomstperspectief aan de landbouw. Deze doelstelling heeft betrekking op enerzijds de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarisch structuur (AGNAS) in de omgeving van Ronse, zoals uitgewerkt in de ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos voor de regio Vlaamse Ardennen en specifiek aan:
 - o het afbakenen van de resterende gebieden van de agrarische structuur;
 - o het afbakenen van de resterende gebieden van de natuurlijke structuur (VEN/IVON) met inbegrip van het realiseren van de Natura 2000-doelen voor een aantal deelgebieden van het habitatrichtlijngebied 'Vlaamse Ardennen': de realisatie van één groot aaneengesloten boscomplex met een richtwaarde van 717 ha, met name bossengordel Kluisbos-Hotond-Koppenberg en de uitbreiding van grotere aaneengesloten bosmassieven in (o.a.) deelgebied Muziekbos (richtwaarde 266 ha).
 - o de aanduiding van de erfgoedlandschappen "Vlaamse Ardennen van Koppenberg tot Kluisberg" en "Muziekbos-Koekamerbos".

Anderzijds heeft deze doelstelling betrekking op de stedelijke rand, waar onder meer het open houden (in het bijzonder herbestemmen naar een openruimtefunctie) van bepaalde woon- of woonuitbreidingsgebieden in beeld komt.

Medio 2021 volgde scopingnota 3, waarin de laatste inspraak verwerkt was.

A2. SCOPINGFASE: ALTERNATIEVEN

Hoofddoelstelling 1: Oplossen van de regionale mobiliteitsproblematiek

In de hoger vermelde eerste en tweede scopingnota, beiden voorgelegd aan het brede publiek in een inspraakperiode, werden voor de eerste hoofddoelstelling een aantal tracé-alternatieven voorgesteld, gaande van alternatieven uit het vorige GRUP-proces (G-alternatieven) en ontwerpalternatieven (O-alternatieven) voorgesteld door het studieteam tot inspraakalternatieven (I-alternatieven), waaronder (volledige) intunnelingen (T-alternatieven).

In scopingnota 2 werd een redelijkheidstoets uitgevoerd, waarbij onderzocht werd of de alternatieven een voldoende probleemoplossend vermogen voor wat betreft de mobiliteitsproblematiek hadden, of ze bouwtechnisch haalbaar waren en of er een duidelijke aanwezigheid was van een aanzienlijke en niet te milderen impact op landschap en/of natuur.

Op basis van deze redelijkheidstoets werden 22 alternatieven (waarbij 2x 2 alternatieven samen werden genomen) weerhouden, en werden 10 alternatieven niet weerhouden.

Uiteindelijk werd een derde scopingnota opgesteld en gepubliceerd. Deze bevat, n.a.v. de inspraak, ook twee zgn. combinatiealternatieven, m.n. alternatieven op basis van de samenvoeging van delen van reeds voorafgaandelijk ter inspraak gelegde alternatieven. Ook deze werden onderworpen aan de redelijkheidstoets en weerhouden.

Hoofddoelstelling 2: creëren van maatschappelijke meerwaarden door verbetering van de ruimtelijke structuur rond Ronse

In de scopingfase van het planningsproces heeft het werk rond de hoofddoelstelling 2 zich gefocust op de volgende aspecten:

- het uitwerken van alternatieven voor de realisatie van de oppervlakte-doelen bosuitbreiding en voor de realisatie van verbindingen tussen de boskernen met het oog op het bereiken van een aaneengesloten boscomplex. In scopingnota 1 waren hiervoor 4 alternatieven uitgewerkt, elk met een andere focus. Op basis van de inspraakreacties op deze scopingnota is overgegaan tot de opmaak van een zoekzonekaart, met een honderdtal zoekzones voor bebossing.
- Het verhogen van de landschappelijke kwaliteit van de Vlaamse Ardennen en het vastleggen van erfgoedlandschappen, waarvoor – in samenspraak met bovenstaande bosuitbreiding en in afstemming op de tracé-alternatieven uit hoofddoelstelling 1 – structuurschetsen voor de verschillende deelgebieden zijn uitgewerkt.
- Het aanduiden van woon- en woonuitbreidingsgebieden gelegen buiten het afgebakende kleinstedelijk gebied Ronse, die in aanmerking komen voor een herbestemming naar een openruimtefunctie.

A3. ONTWERP PLANVORMINGSFASE (LOPENDE)

Hierna worden de tussentijdse resultaten van de nog lopende ontwerp planvormingsfase t.a.v. beide hoofddoelstellingen van het GRUP Rond Ronse inhoudelijk besproken. Globaal genomen wordt vooreerst aangegeven dat volgend op de scopingfase de begeleidende onderzoeken werden opgestart, m.n. een milieueffectenonderzoek op planniveau (plan-MER, hierna "MER"), een landbouweffectenstudie (bestaande uit een landbouwgevoeligheidsanalyse, hierna "LER") en een ontwerpend onderzoek. Wat betreft de hoofddoelstelling 1 (het oplossen van de regionale mobiliteitsproblematiek) werd tevens een maatschappelijke kosten-baten analyse (hierna "MKBA") opgestart.

Hoofddoelstelling 1: Oplossen van de regionale mobiliteitsproblematiek

Eerste partiële passende beoordeling

Wat betreft het MER werd, voorafgaand aan het eigenlijke MER-onderzoek, een eerste partiële passende beoordeling uitgevoerd ten aanzien van de overgebleven alternatieven. Hierbij werden de overgebleven alternatieven getoetst op hun effecten op het SBZ-gebied ('Speciale Beschermingszone') "Bossen van de Vlaamse Ardennen en andere Zuid-Vlaamse bossen".

In de bovenvermelde redelijkheidstoets (scopingfase) was één van de criteria de 'extreme en niet te mildere impact op landschap en natuur', waarbij het uitgangspunt voor het aspect natuur was dat er geen direct ruimtebeslag mocht zijn binnen SBZ. In deze partiële passende beoordeling is het onderzoek ruimer gebeurd, met als doel uit te klaren welke alternatieven, zelfs na mildering, zeker tot betekenisvol negatieve effecten zullen leiden. Gelet op het uitsluitende karakter van negatieve effecten op SBZ cfr de Natura2000-regelgeving, is ervoor gekozen om dit luik van het onderzoek naar voor te trekken en de betreffende tracés (4) niet langer mee te nemen in het verdere onderzoek. Op basis van deze beoordeling werden volgende alternatieven weerhouden:

- Westelijk: O1, I2, T1
- Centraal: O3, G2, I7, G5, G4, T2
- Oostelijk: T3

Daarnaast werden ook de combinatiealternatieven C1 en C2 meegenomen naar de volgende fase van het onderzoek. Voor al deze alternatieven geldt dat deze moeten worden gezien in combinatie met de zuidelijke omleidingsweg.

Begeleidende onderzoeken

Ten aanzien van voormelde 12 weerhouden alternatieven werden een aantal onderzoeken gevoerd door deskundigen, m.n. het LER-, MER- en MKBA-onderzoek. Wat betreft het plan-MER werd gestart met een onderzoek van de resterende alternatieven op hun impact op het milieu. Vervolgens werd op iteratieve wijze met het ontwerpend onderzoek onderzocht hoe de impact kan worden gemilderd, met als resultaat de "plusalternatieven". In bijlage 1 worden deze plusalternatieven nader toegelicht. Deze werden in een tweede ronde van de milieubeoordeling beoordeeld in het licht van hun milieu-impact na mildering. De plan-milieubeoordeling zal in de eerste helft van 2022 worden voortgezet. Hetzelfde geldt voor het LER, waar een verfijning zal gebeuren van de op zijn landbouwimpact onderzochte brede strook voor elk tracé. Ook wat betreft het ontwerpend onderzoek geeft het planteam aan dat dit na de voorliggende mededeling aan de Vlaamse Regering zal worden voortgezet.

In alle onderzoeken zal bijzondere aandacht gaan naar het alternatief dat zal worden vertaald in het voorontwerp GRUP. Gezien het cyclische karakter van het geïntegreerd planproces geldt dat dit niet te beschouwen is als een voorafname van de resultaten van de verschillende onderzoeken en besluitvorming, waaronder de beslissing van de Vlaamse Regering inzake de voorlopige vaststelling van het ontwerp GRUP Rond Ronse.

Niettegenstaande de begeleidende onderzoeken na voorliggende mededeling aan de Vlaamse Regering nog zullen worden voortgezet, stelt het planteam dat deze onderzoeken op dit moment voldoende ver gevorderd zijn om een gedegen tussentijdse afweging tussen de tracéalternatieven te maken. Zowel voor het MER als LER werd immers uitgegaan van een "worst case" scenario, met als onderliggende idee dat de aannames die daarbij werden gemaakt nog verder kunnen worden verfijnd ten gunste van de impact op milieu resp. landbouw. Het weze herhaald dat dit evenwel niet belet dat de conclusies uit de huidige stand van zaken van het MER en LER kunnen worden bijgesteld in het licht van de resultaten van de verschillende onderzoeken die nog volgen in de aanloop naar de verdere besluitvorming, waaronder de voorlopige vaststelling van het ontwerp GRUP Rond Ronse.

Geïntegreerd afwegingskader

Op basis van de tussentijdse input uit bovenstaande begeleidende onderzoeken is een afwegingskader uitgewerkt. Voor de resterende 12 plus-alternatieven zijn de tussentijdse resultaten van de onderzoeken te kaderen vanuit twee invalshoeken.

Eenzijds is een tussentijdse beoordeling gebeurd op basis van de verfijnde plandoelstellingen, waarmee de inhoudelijke sterkte van een alternatief in beeld wordt gebracht. Het gaat om de mate waarin:

- het een verkeerskundige en ruimtelijke kwalitatieve bovenlokale verbinding betreft, met de volgende criteria: infrastructuur met gepaste verkeerscapaciteit, correcte, veilige en leesbare weginrichting, kwalitatieve landschappelijke inpassing van weginfrastructuur, beperking van de aantasting van ecosystemen, beperking van impact op leefbaarheid omwonenden, kwaliteit van de stedelijke ruimte ondersteunen, beperken impact op grondgebruik en bereikbaarheid van landbouwbedrijven en efficiënt gebruik bestaande wegenis.
- de oplossing een verbetering betekent van de lokale verkeerssituatie in Ronse ivf leerbaarheid en veiligheid: scheiding van lokaal en bovenlokaal auto- en vrachtverkeer en verbeterde ontsluiting van de economische activiteiten
- de oplossing de multimodaliteit verbetert: verbeterde ontsluiting voor fietsers en kwalitatieve fietsvoorzieningen, sturen van het verplaatsingspatroon en verbetering verknoping tussen verschillende vervoerswijzen.

Uit deze tussentijdse afweging kunnen volgende conclusies getrokken worden:

- Plusalternatief G4 is, globaal gezien, het alternatief dat het best beantwoordt aan de verfijnde plandoelstellingen
- Plusalternatieven G4, I7 en T2 beantwoorden bovengemiddeld goed aan de verfijnde plandoelstellingen

Anderzijds werd ook de haalbaarheid van de (plus)alternatieven onderzocht, waarbij enerzijds de tussentijdse resultaten van het MKBA worden meegenomen, maar ook de kosten en baten die moeilijk gemonetariseerd kunnen worden en dus niet rechtstreeks zijn meegenomen in de MKBA. Meer in concreto werden volgende elementen daarbij in de analyse betrokken: de projectkosten (m.n. de bouwkost, de onderhoudskost en de vastgoedkosten), de projectbaten (mobiliteitsbaten, het verhogen van de ruimtelijke kwaliteit en meerwaarde t.a.v. vastgoed, ruimere economische baten en de toeristische opportuniteiten en de baten die volgen uit het versterken van de regionale identiteit) en de netto contante waarde op basis van een kosten-baten analyse. Daaruit is gebleken dat de plusalternatieven G2 en O3 in termen van haalbaarheid als beste uit de afweging komen, gevolgd door de plusalternatieven G4, G5 en I7.

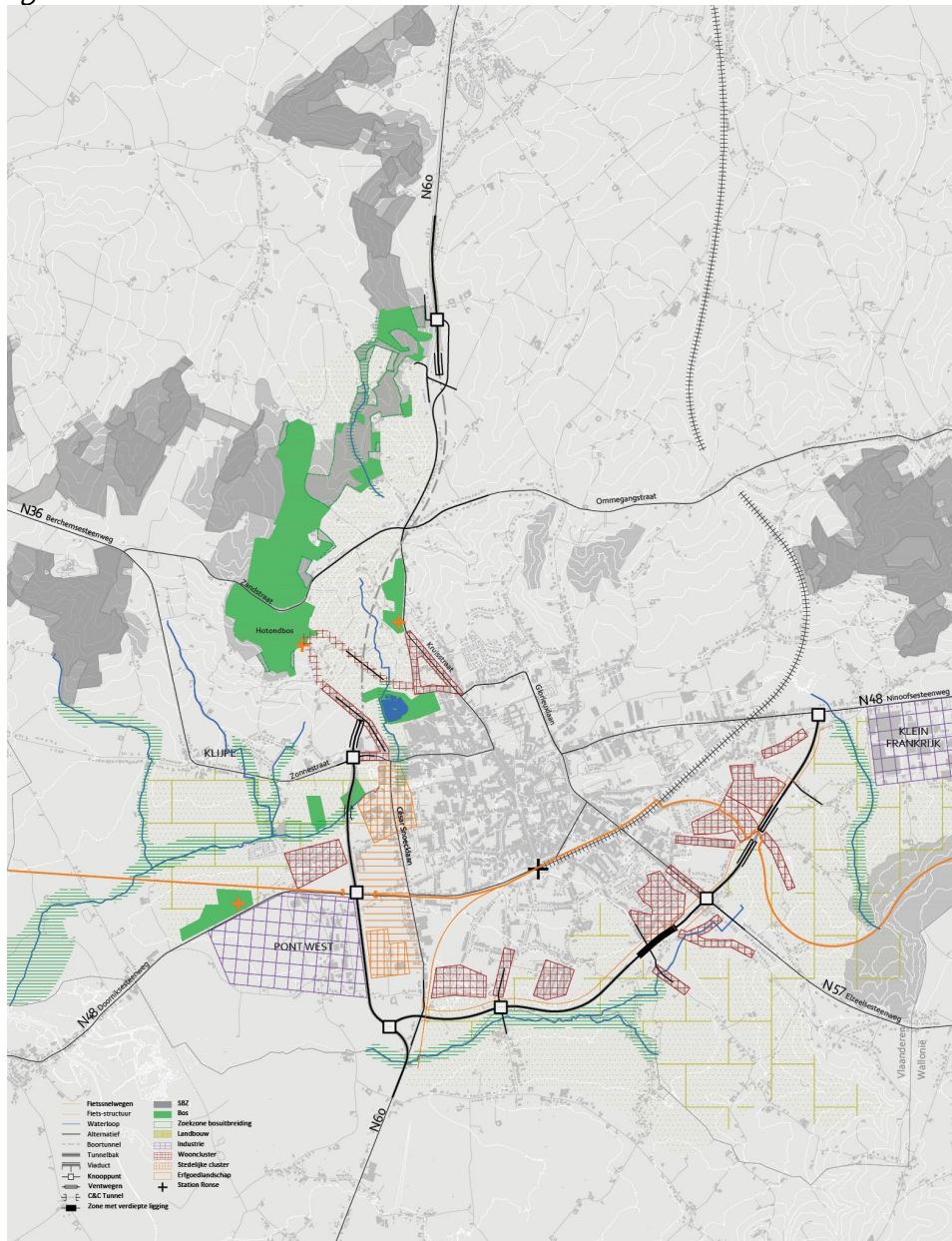
Na de globale tussentijdse analyse kunnen twee plusalternatieven naar voren worden geschoven in functie van een vertaling naar een voorontwerp GRUP:

- het plusalternatief G4 (centrale boortunnel) dat globaal als beste uit de afweging komt
- het plusalternatief I7 (schavaarttunnel) (i) dat weliswaar t.a.v. plusalternatief G4 iets minder goed scoort in het licht van het realiseren van de verfijnde plandoelstellingen doch die beter scoort op haalbaarheid en (ii) dat, anders dan andere plusalternatieven, zowel voor het aspect "realisatie van de plandoelstellingen" als voor het aspect "haalbaarheid" een aanvaardbare beoordeling krijgt.

Op dit moment en op basis van de huidige stand van zaken van de onderzoeken is het planteam van mening dat het plusalternatief G4 (centrale boortunnel) het best scoort in het licht van de verfijnde plandoelstellingen (en dat het dus globaal ten aanzien van de andere plusalternatieven het best scoort inzake verkeerskundige en ruimtelijke kwalitatieve bovenlokale verbinding, het

verbeteren van de lokale verkeerssituatie en het verbeteren van de multimodaliteit) en dat het element van de haalbaarheid niet afdoet aan de voorkeur die aan dit alternatief wordt gehecht.

Figuur. Plusalternatief G4

Zoals hoger aangehaald, wordt beoogd om het MER, LER en ontwerpend onderzoek verder te zetten en dit met bijzondere aandacht voor het plusalternatief G4 (centrale boortunnel) om zo dit plusalternatief verder te verfijnen – o.m. op basis van de milderende maatregelen die nog uit het MER volgen, van de optimalisaties die nog volgen uit het ontwerpend onderzoek en de verfijningen die nog zullen blijken uit het voortgezette LER- teneinde te komen tot een voorontwerp GRUP. In dit verband wordt tevens voorzien dat voor een aantal andere begeleidende maatregelen mogelijk convenanten of overeenkomsten zullen worden afgesloten en dat zal bekeken worden welke inrichtingsacties via het landinrichtingsproject kunnen uitgevoerd worden i.f.v. de landschappelijke inpassing, milderende maatregelen, impact op landbouw, enz. Dit alles zal gebeuren onder voorbehoud van de resultaten van de verschillende onderzoeken en de verdere besluitvorming, waaronder de beslissing van de Vlaamse Regering inzake de voorlopige vaststelling van het GRUP Rond Ronse.

Hoofddoelstelling 2: creëren van maatschappelijke meerwaarden door verbetering van de ruimtelijke structuur rond Ronse

Via een participatief traject met de lokale besturen en middenveldorganisaties werd een voorstel uitgewerkt voor de realisatie van de Europese natuurdoelen voor de betrokken deelgebieden van de speciale beschermingszone (SBZ) zoals bepaald in het besluit van de Vlaamse Regering van 23 april 2014. Dit besluit geeft aan dat er bosuitbreidingen nodig zijn en stelt daaromtrent als doel:

- Realisatie van één groot aaneengesloten boscomplex met een richtwaarde van 717 ha, met name bossengordel Kluisbos-Hotond-Koppenberg bestaande uit de deelgebieden 16. Kalkoven, 33. Feelbos, 34. Beiaardbos, 35. Heysndaele, 36 Bossengordel Hotond-Koppenberg en 38. Kluisbos.
- Uitbreiding van grotere aaneengesloten bosmassieven in deelgebieden (...) 14. Muziekbos (richtwaarde 266 ha).

Daarnaast wordt in dit besluit de realisatie van vier kernen van heischrale graslanden en heidevegetaties tot doel gesteld om een voldoende staat van instandhouding te bereiken binnen de SBZ voor deze habitats. De realisatie van één kern wordt nagestreefd in de deelgebieden (...) 14. Muziekbos, (...) en 38. Kluisbos, concreet betreft het een toename naar 12 ha. Het doel is een voldoende staat van instandhouding. De vergrassing en verruiging bedraagt maximum 50%. De verbossing maximum 30%.

Zoals hoger aangegeven, werden in de scopingfase mogelijk te bebossen zones binnen het SBZ en mogelijke verbindingzones tussen de deelgebieden van het SBZ geïdentificeerd (zgn. zoekzones). De noodzaak of wenselijkheid om deze zones te bebossen werd in samenspraak met de stakeholders geëvalueerd op basis van de mate waarin:

- bebossing nodig is om de kwantitatieve richtcijfers uit het IHD-besluit te realiseren.
- bebossing nodig is om tot een aaneengesloten boscomplex te komen;
- bebossing bijdraagt tot het versterken van landschappelijke structuren;
- bebossing aanleiding geeft tot het al dan niet behoud van landschappelijk waardevolle vergezichten (beoordeeld in het MER);
- bebossing plaatsvindt op gronden van belang voor landbouwbedrijven (obv het LER);
- bebossing aanleiding geeft tot het al dan niet behoud van andere natuurwaarden (niet-bos, bv. ecologisch waardevolle graslanden, beoordeeld in het MER).

Via een iteratief en participatief proces, rekening houdend met de tussentijdse resultaten van het MER en het LER, is tot een selectie gekomen van 'te bossen zones' waarmee het richtcijfer voor bos gerealiseerd en ook de doelstelling voor de heidehabitats binnen de genoemde deelgebieden gerealiseerd kan worden en waarbij de meest waardevolle vergezichten en gronden nabij landbouwbedrijfszetels gevrijwaard van bebossing.

Om te beoordelen of met de voorgestelde configuratie tot een gunstige staat van instandhouding gekomen kan worden, wordt gebruik gemaakt van de zgn. LSVI-tabellen opgesteld door het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek die voor ieder habitat de criteria aangeven voor een 'lokale staat van instandhouding' (LSVI).

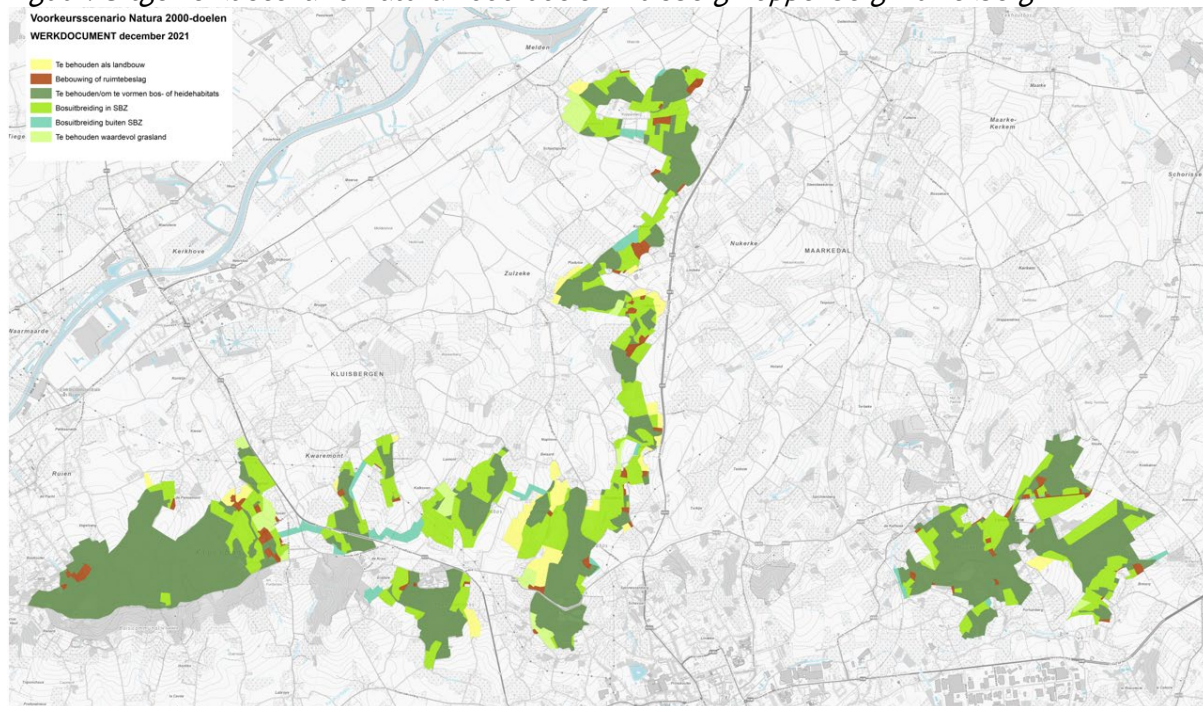
- voor de heidekernen stellen de LSVI-tabellen dat elke kern minstens 5 ha groot moet zijn.
- Voor de boshabitats zijn in dit geval twee criteria van belang:
 - o Het minimum structuurareaal (MSA), zijnde de minimum aaneengesloten oppervlakte van een zelfde habitattype: 40 ha voor habitattype 9120, 20 ha voor 9130 en 10 à 25 ha voor 91E0 (naargelang subtype).
 - o Ruimtelijke samenhang – criterium A, zijnde oppervlakte van het geheel van aaneengesloten habitatvlekken samen met verwante habitattypes (de functionele habitatcluster): minstens 150 ha voor de habitattypes 9120, 9130 en 91E0.

Het INBO evalueerde het scenario op basis van deze LSVI-criteria en komt tot de conclusie dat, indien alle voorgestelde zones bebost worden en ontwikkelen tot habitatwaardig bos, tot een gunstige staat van instandhouding gekomen wordt mits een aantal barrières gevormd door bestaande weginfrastructuur weggewerkt en/of gemilderd worden.

Met betrekking tot de richtcijfers uit het IHD-besluit voor de bosgordel Kluisbos-Hotond-Koppenberg (717 ha) en Muziekbos (266 ha) komt het INBO tot de conclusie dat het richtcijfer voor Muziekbos niet gehaald kan worden (tekort van ca. 10 ha), maar dat dit in voldoende mate gecompenseerd wordt door een overschot in de bosgordel Kluisbos-Hotond-Koppenberg (overschot van ca. 10 ha). Op die manier blijft gegarandeerd dat de totale bosoppervlakte die voor deze deelgebieden voorzien is in het IHD-besluit gerealiseerd kan worden.

Het voorgestelde scenario voorziet dus voldoende oppervlakte en een goede ruimtelijke configuratie om deze doelen voor deze onderdelen van het SBZ op termijn te kunnen realiseren. Het scenario volstaat dus om tot de conclusie te komen dat het plan bijdraagt aan de realisatie van de doelen en dat het plan de realisatie van de doelen niet onmogelijk maakt.

Figuur. Uitgewerkt scenario Natura 2000-doelen Kluisberg-Koppenberg-Muziekbos

In het op te maken ruimtelijk uitvoeringsplan zullen de noodzakelijke herbestemmingen naar natuur- of bosgebied doorgevoerd worden zodat de realisatie van de bos- en heidehabitats conform het IHD-besluit mogelijk wordt binnen deze bestemmingen. Het vastleggen van de ruimtelijke bestemmingen op zich volstaat uiteraard niet om de Natura 2000-doelen te realiseren. Via o.a. het landinrichtingsproject zijn inrichtingsacties op het terrein nodig om (1) de bebossing te realiseren en (2) de bestaande barrières weg te werken.

De genoemde deelgebieden van het SBZ liggen in een ruimer landschappelijk geheel dat opgenomen is in de vastgestelde landschapsatlas. Het ruimtelijk uitvoeringsplan zal beide vastgestelde landschapsatlasrelicten opnemen als erfgoedlandschap en de bestemmingen binnen deze erfgoedlandschappen differentiëren in functie van de specifieke landschaps- en erfgoedwaarden.

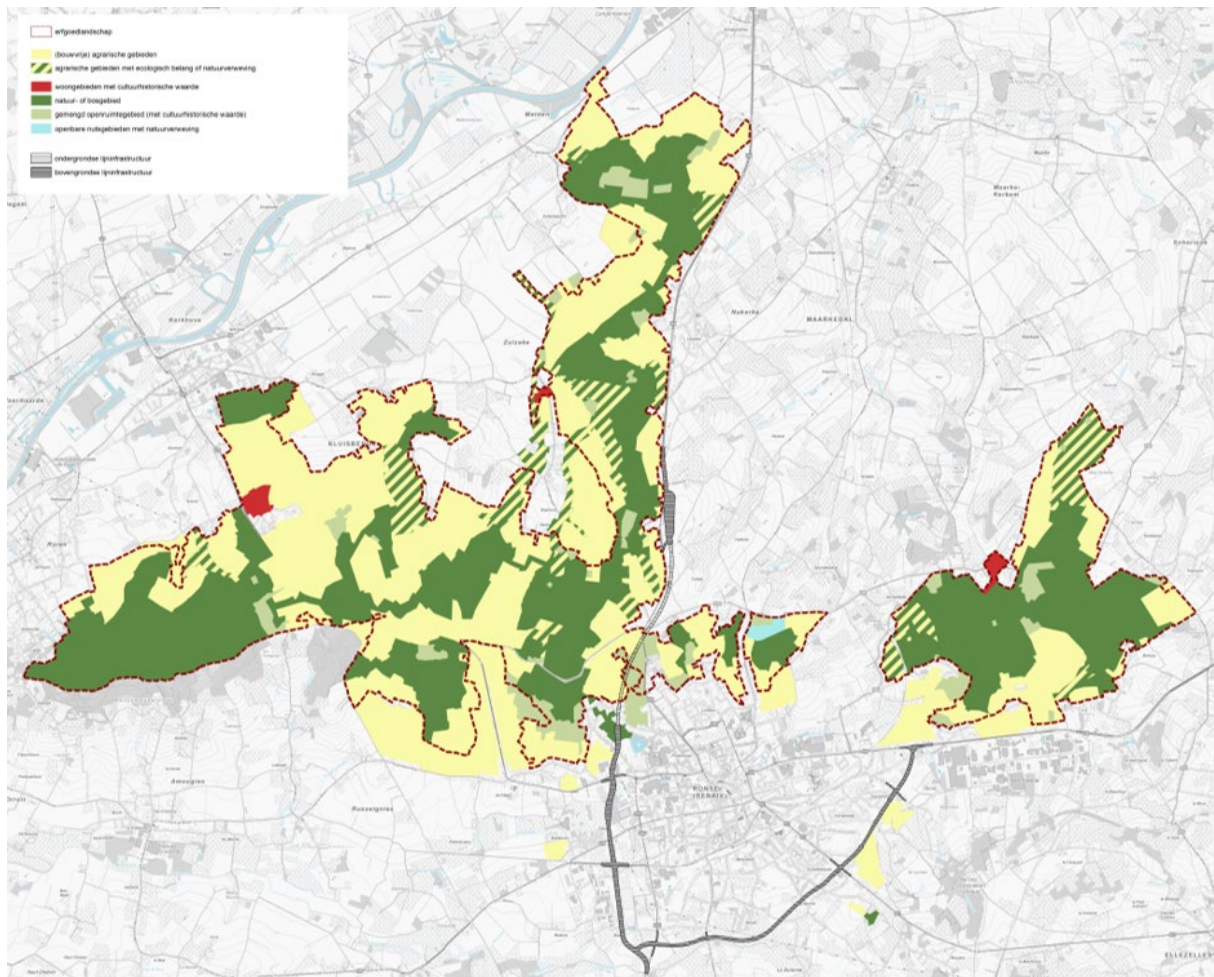
Met bovenstaande is ingegaan op het open ruimte-luik van hoofddoelstelling 2. Wat betreft het stedelijk luik komen een aantal woon- en woonuitbreidingsgebieden in beeld. Het betreft niet-gerealiseerde gebieden op grondgebied van de Stad Ronse, die gelegen zijn buiten het door de provincie Oost-Vlaanderen afgebakende kleinstedelijk gebied Ronse. Gezien de eerder perifere ligging buiten het stedelijk gebied en aangezien de gebieden niet nodig zijn voor de invulling van de toekomstige woonbehoefte, wordt voorgesteld om de gebieden te herbestemmen naar een openruimtebestemming, gaande van een watergevoelig openruimtegebied, tot het behoud van de bestaande agrarische functie tot de herbestemming naar bos- of natuurgebied met het oog op de vereiste compensatie voor het gekozen tracé-alternatief.

B. VERDER TRAJECT

Op basis van het gevoerde onderzoek zal verder gewerkt worden naar een concreet voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan op basis van het plusalternatief G4 (centrale boortunnel) en het uitgewerkt scenario Natura 2000-doelen en dit in functie van de organisatie van een plenaire vergadering, in principe in de loop van 2022. De opmaak van het voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan houdt rekening met de resultaten van de verschillende onderzoeken en verloopt in nauw overleg met de betrokken stakeholders. Het voor te bereiden voorontwerp zal volgende planonderdelen omvatten – doch ook hier met de kanttekening dat nog geen finaal standpunt wordt ingenomen hieromtrent, gelet op het feit dat de onderzoeken doorlopen en het finaal aan de Vlaamse Regering toekomt een beslissing te nemen in het kader van de voorlopige vaststelling:

- de nodige natuur- en bosbestemmingen om de realisatie van het bovenvermelde scenario mogelijk te maken en op die manier bij te dragen aan de realisatie van de Natura 2000-doelen voor de betrokken deelgebieden;
- de nodige bestemmingen t.b.v. de realisatie van het plusalternatief G4, in voorkomend geval met inbegrip van de milderende en/of compenserende maatregelen en het flankerend beleid en waaraan convenanten en overeenkomsten in dit verband kunnen worden gehecht;
- de vastgestelde landschapsatlasrelicten als erfgoedlandschappen in onderlinge afstemming met de realisatie van de Natura 2000-doelen en de doelstelling mobiliteit, m.i.v. de verfijning van het agrarisch gebied;
- de herbestemming van een aantal woon- en woonuitbreidingsgebieden aan de buitenrand van het kleinstedelijk gebied Ronse naar een openruimtebestemming.

Figuur. Indicatieve aanzet op te maken RUP

Aan het (voor-)ontwerp GRUP kunnen desgevallend convenanten en overeenkomsten worden toegevoegd met het oog op de realisatie van het flankerend beleid en van milderende en/of compenserende maatregelen. In dat kader wordt ook verwezen naar het lopende onderzoek naar de opportuniteit en de haalbaarheid voor een landinrichtingsproject Vlaamse Ardennen Rond Ronse. Op basis van de resultaten van dit onderzoek kan uiterlijk naar aanleiding van de definitieve vaststelling van het RUP Rond Ronse worden beslist over het instellen van het landinrichtingsproject, met het oog op onder meer het realiseren van de bebossing, het wegwerken van barrières, realiseren van compensaties, het realiseren van landbouw- en langzaam verkeersverbindingen, waterhuishoudingswerken, landschappelijke inpassing,

Bijlage 1: overzicht van de twaalf tussentijdse plusalternatieven voor hoofddoelstelling 1 – het oplossen van de regionale mobiliteitsproblematiek.

Bijlage 2: procesnota5

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare werken

Lydia PEETERS